

plus

'De zwangere vrouw wordt een verdienmodel'

Interview Beatrijs Smulders

ARTIKEL Vroedvrouw Beatrijs Smulders, geroemd en gehaat om haar voorkeur voor de thuisbevalling, gaat de strijd aan met gynaecologen.

Door: Carolina Lo Galbo 18 juni 2016, 02:00

<http://s.vk.nl/s-a43209>

Volg de Volkskrant

Elke avond om 20.30 het laatste nieuws en alvast zes artikelen uit de krant van morgen in uw mailbox? Schrijf u in voor onze gratis nieuwsbrief.

OK

Volg de Volkskrant

Elke avond om 20.30 het laatste nieuws en alvast zes artikelen uit de krant van morgen in uw mailbox? Schrijf u in voor onze gratis nieuwsbrief.

OK

'Het mooiste aan mijn werk als vroedvrouw vind ik de intimiteit met de bevallende vrouw,' zegt Beatrijs Smulders. 'Soms word ik gebeld door jonge verloskundigen om te helpen. Dan kom ik thuis bij een voor mij totaal onbekende vrouw. Ik voel even bij haar en oh, daar komt het hoofdje van de baby al! Als je elkaar dan aankijkt heb je zo'n mooi, woordloos contact. Het is zoiets bijzonders als je als verloskundige in de vagina van een vrouw, haar meest intieme plek, bent geweest.'

Beatrijs Smulders (63) peuzelt een stukje surimikrab uit de plastic verpakking op in de keuken van haar Amsterdamse grachtenpand. Het is half elf, maar ze heeft nog niet ontbeten. Ze heeft iets beters te doen: het is crisis in de Nederlandse verloskunde. Minister Edith Schippers van Volksgezondheid staat op het punt een nieuw financieringssysteem in de geboortezorg in te voeren. Op 23 juni valt haar besluit. Smulders vreest het eind van de eerstelijnsverloskunde en is met collega's de protestactie Keer het Tij begonnen op de sociale media. De ironie wil dat haar klassieker Veilig bevallen, 'het complete handboek voor de bevalling', onlangs in een hernieuwde, 20ste uitgave is verschenen; het is een ode aan de aloude verloskunde.

Smulders is 's lands bekendste verloskundige. In bijna veertig jaar begeleidde ze ruim drieduizend bevallingen en schreef ze bestsellers over zwangerschap en bevalling. Ze richtte het Geboortecentrum Amsterdam op met zeventig werknemers, een verloskundigenpraktijk, kraambureau, lactatiekundigenpraktijk, consultatiebureau en kinderdagverblijf waar de vroedvrouw de scepter zwaait. Met haar vurige pleidooi voor de thuisbevalling, in principe zonder pijnbestrijding, en voor langdurige borstvoeding, is ze controversieel. Ze wordt gehaat als opperbaas van de bevallingsmaffia, geroemd als moederschapsgoeroe.

'Uit een bevredigende bevalling put je de rest van je leven vertrouwen', zegt Smulders, terwijl ze naar de woonkamer loopt, een joyeus ingerichte ruimte met een piano, bossen bloemen en schilderijen in barokke omlijsting. Ze woont hier met haar man en twee zoons.

U NOEMT DE THUISBEVALLING 'EMANCIPATOIR'. WAAROM?

Vrouwen beulen zich af in de sportschool, maar laten de marathon die een bevalling is, verdoofd aan zich voorbijgaan

'Thuis, in je eigen domein, ben je als vrouw eigenmachtig. Je neemt er de verantwoordelijkheid voor je eigen lichaam, anders dan in het ziekenhuis. Daar ben je een

patiëntnummer en je bevalling wordt eerder gemedicaliseerd. De Nederlandse vrouw vind ik de geëmancipeerdste die ik ken: ze wil nog steeds een bevalling op diep lichamelijk niveau ervaren. Laatst zei een danseres van een nationaal dansensemble dat ze na de bevalling zo veel zekerder was gaan dansen. Ik hoor vaak van vrouwen dat ze op existentieel niveau veranderen. Thuis ervaar je dat het sterkst.'

TOCH BEVALT NOG MAAR 20 VAN DE NEDERLANDSE VROUWEN PROCENT THUIS, IN DE JAREN TACHTIG WAS DAT 35 PROCENT.

'Heel jammer, want thuis bevallen is het veiligst en wordt het hoogst gewaardeerd door vrouwen. In een veilige omgeving stromen de bevallingshormonen vrijelijk en zijn minder ingrepen nodig. Thuis ben ik trouwens ook een leukere vroedvrouw. Ik blijf langer, voel me meer op mijn gemak en ben meer op mijn qui-vive, omdat de verantwoordelijkheid voor honderd procent bij mij ligt. Ik heb niets tegen ziekenhuisbevallingen als je je daar veilig voelt, maar dan wel met je eigen vertrouwde vroedvrouw. Ik heb ook veel bevallingen in het ziekenhuis gedaan. Tegenwoordig slaan gyneacologen in de media verloskundigen met calamiteiten om de oren. Maar vergis je niet: ook in het ziekenhuis worden fouten gemaakt. Wij zijn alleen te beschaafd om gynaecologen aan de schandpaal te nagelen.'

WAAROM LOOPT HET AANTAL THUISBEVALLINGEN VOLGENS U TERUG?

'De huidige generatie vrouwen is angstiger, minder overtuigd van de eigen kracht. Ze willen meer de controle houden en zijn soms zo met hun hoofd bezig dat ze wat vervreemd raken van hun lichaam. Als ze tijdens de zwangerschap en bevalling in contact komen met hun instincten, worden ze bang. Voor pijn zijn ze soms extreem bang. Uit die behoefte aan controle, kiezen ze vaker voor het ziekenhuis.'

Tekst gaat verder onder de afbeelding.

© Sanne de Wilde

EEN ZEKER CALVINISME KLEEFT DE NEDERLANDSE VERLOSKUNDE AAN. U CITEERT 'DIE OUDE CALVIJN' ZELFS IN UW BOEK VEILIG BEVALLEN: 'IN SMARTEN ZULT GIJ UW KINDEREN BAREN.' LIJDEN IS GOED, STELT U.

'Ik ben inderdaad een strong believer in pijn. Ik geloof in catharsis: lijden loutert. Het brengt je in contact met je lichaam. Vrouwen beulen zich af in de sportschool, maar de marathon die een bevalling nu eenmaal is, laten ze verdoofd aan zich voorbijgaan. Daar begrijp ik niets van. Je ontzegt jezelf een lichamelijke ervaring waar je geestelijk ook veel aan hebt. Pijn is een

moeilijke boodschap, maar ik blijf erbij: het is maar één dagje pijn.'

BARINGSPIJN WORDT QUA INTENSITEIT DOOR ARTSEN SOMS VERGELEKEN MET AMPUTATIEPIJN. WAT MAAKT BARINGSPIJN VOLGENS U ZO ZINVOL?

'Baringspijn maakt tijdens de weeën hormonen los die de moedergevoelens ontwikkelen en de hechting tussen moeder en kind op gang helpen. De pijn brengt je ook in contact met je onderlichaam en je wilt je vagina als volwassen vrouw toch verlevendigen in plaats van verdoven? Dat noem ik de bonus van de bevalling: het doet pijn, ja, maar alles wordt goed doorbloed en gaat letterlijk en figuurlijk meer open. Anders gezegd: na de bevalling rapporteren vrouwen dat ze zich makkelijker openen en minder geremd zijn tijdens seks.'

IS DAT MET PIJNBESTRIJDING DAN ANDERS?

Dat Nederlandse vrouwen verwende prinsesjes zijn, vind ik zo'n flauwekul

'Ja. Zelfs mijn moeder zei: pas na de eerste bevalling kreeg ik mijn eerste orgasme. Ik heb geen cijfers, hè, dit is allemaal evidence based observation. Verdoof je het tot hier' - wijst naar heuphoogte - 'dan ga je meer mentaal bevallen. Maar moederschap doe je met je lichaam. Je troost je kind toch ook in je armen? Je geeft je kind melk met je borst, niet met je hoofd. Als je met je hoofd bevalt, sta je als moeder met 1-0 achter.'

MEENT U DIT NOU?

'Ik weet het voor duizend procent zeker! Pijnstilling kan een zegen zijn; als het moet, dan moet het. Maar bij een gewone bevalling is het zonde. Ik zeg het tegenwoordig gewoon zo boud. Ik neem geen blad meer voor de mond.' Dan: 'Had jij eigenlijk een ruggeprik?'

Uiteindelijk niet. Ik had er van tevoren op gestaan dat ik een ruggeprik zou krijgen als ik erom zou vragen. Toen ik erom vroeg, was de bevalling al zo ver gevorderd dat het niet meer nodig was. Maar een vriendin die minder resoluut was, kreeg 'm desgevraagd niet.

'Hm, als je pijnstilling wilt, moet je die krijgen. Mensen zeggen: ik moet pijn lijden van Beatrijs Smulders. Maar ik ben helemaal niet tegen pijnbestrijding als iemand écht bang is.

Als iemand door een trauma herbelevingen krijgt tijdens de bevalling, ben ik de eerste om pijnbestrijding aan te bieden.'

OOK VROUWEN ZONDER TRAUMA'S MOETEN TOCH PIJNBESTRIJDING KUNNEN KRIJGEN? IK WILDE OP BASIS VAN GOEDE INFORMATIE ZELF DIE KEUZE KUNNEN MAKEN.

'Tja, informatie zo belangrijk vinden, dat is echt iets van deze controlegeneratie. Dat is niet erg, daarom schrijf ik boeken. De ruggeprik is de effectiefste manier van pijnbestrijding, maar leidt wel tot meer ingrepen zoals vacuümextracties en extra weeëninfusen. Juist in deze tijd vind ik het mijn beroepsverantwoordelijkheid om te vertellen dat de thuisbevalling zonder pijnbestrijding de veiligste bevalling is.'

U NOEMT BEVALLEN EEN SEKSUELE DAAD.

© Sanne de Wilde

'Ja. Er zijn dezelfde geuren als tijdens seks, dezelfde geluiden en hetzelfde hechtings- en orgasmehormoon oxytocine doet zijn werk. Dat vind ik de bijzondere kracht van vrouwen: dat ze zich openen ondanks de pijn, ondanks dat ze kwetsbaar zijn. Als ze voor het eerst met een man naar bed gaan, vragen ze zich ook bezorgd af: moet dat hele geval er in? Een bevalling is een potentieel levensbedreigende situatie. Tijdens ons gesprek zijn er al driehonderd vrouwen

wereldwijd overleden door infecties en bloedverlies. Toch klapte een vrouw niet dicht. Ze stelt zich open en door de hormonen die vrijkomen, opent zich ook de baarmoeder. Ik blijf dat wonderbaarlijk vinden.'

De relatie tussen seks en verloskunde loopt als een rode draad door Smulders' carrière. Als 'jong vroedvrouw van 27' schrok ze van de verhalen die de vrouwen in haar praktijk in Slotervaart vertelden: seksueel misbruik, incest en huiselijk geweld kwamen verbijsterend vaak voor. Ze besloot een dagboek bij te houden over hun gesprekken over seks en relaties. Haar notities werkt ze op dit moment uit tot haar magnum opus over vrouwenzaken. De werktitel: De vagina is mijn kantoor. 'Ik heb in die veertig jaar zoveel controversiële ontdekkingen gedaan,' zegt ze. 'De vagina is zo'n gevoelig orgaan met het geheugen van een olifant. Alles wat het meemaakt, slaat het op en tijdens de bevalling komen de gruwelijkste herinneringen weer naar boven. Zo kunnen getraumatiseerde vrouwen herbelevingen krijgen tijdens de bevalling. Ik ontdekte ook dat minor negatieve seksuele ervaringen bij meisjes in de puberteit ook een impact hebben op de bevalling later. Ze worden bang voor intimiteit en banger om te bevallen.'

STELT U DAT SLECHTE MINNAARS TOT EEN BELADEN BEVALLING LEIDEN?

'Het is een gevaarlijke hypothese, dat weet ik. De helft van het publiek zal me om de oren slaan. Daarom formuleer ik mijn ontdekkingen als hypothesen, ik heb geen zin in allerlei weerstand. Maar inderdaad: liefdeloze minnaars beschadigen je, ze tasten je zelfbeeld als vrouw aan. En door de seksuele revolutie zijn er veel bange vagina's.'

KUNT U DAT UITLEGGEN?

'Ik ben zelf een kind van de seksuele revolutie. Mijn vriendinnen en ik gingen los in Amsterdam zodra de pil zijn intrede deed. Na vijf jaar was het een slagveld onder ons: de een was zwanger geworden ondanks de pil, er waren verkrachtingen door ontremde jongens met te veel drank op en ga zo maar door. Ik kwam er zonder kleerscheuren vanaf en heb genoten van die tijd. Maar er was één nadeel aan de seksuele revolutie: we dachten als vrouwen dat we available moesten zijn. We pasten ons aan de mannelijke seksualiteit aan. Dat heeft vrouwen verzwakt. Ik zie dat ook bij de huidige generatie meisjes: als je mannen gaat pleasen omdat je denkt dat dat hoort en je je eigen gevoel loslaat, gaat het mis. Het ondermijnt je eigenwaarde.'

IS DAT NIET EEN ACHTERHAALDE BOODSCHAP VOOR MEISJES VAN NU?

Jonge vrouwen gedragen zich promiscue omdat ze denken dat dat

'Integendeel! Ik heb eindeloos meisjes en vrouwen geïnterviewd voor mijn boek en merk dat ze zichzelf subtiel lichamelijk onderdrukken. Op het gebied van werk en gelijke rechten is er een absolute inhaalslag onder vrouwen, maar op het gebied van seksualiteit is er een ongelofelijke de-emancipatie gaande. Jonge vrouwen gedragen zich promiscue omdat ze denken dat dat hoort. Ik weet dat ook dankzij mijn zoons.' Lachje: 'Zij doen veldonderzoek voor me. Mams project, noemen ze het.'

WAT RAPPORTEREN UW ZOONS ZOAL? HOE EEN ONENIGHTSTAND VERLOPEN IS?

CV Beatrijd Smulders

29 juni 1952 geboren in Bergeijk.

Opleiding

Middelbare meisjesschool te Breda.

Opleiding ergotherapie.

Kweekschool voor vroedvrouwen.

Werk

1979 Oprichting eigen verloskundigenpraktijk.

1990 Oprichting geboortecentrum Amsterdam.

1995 Boek Veilig bevallen.

1999 Boek Veilig Zwanger.

2005 Boek Veilig door de kraamtijd en de eerste maanden.

2011 Oprichting Geboortehuis in de Geboortestraat.

2012 Andreaspennen van de stad Amsterdam voor zowel landelijke verdiensten voor de verloskunde als verdiensten voor de stad Amsterdam.

Beatrijs Smulders is getrouwd met filmregisseur Roel van Dalen. Ze hebben twee zoons, Mees (1992) en Stijn (1995).

'Onder andere. Ze vertellen me dat meisjes verbaasd zijn als ze geen klappen op de billen krijgen, want zo gaat dat toch in pornofilms? En dat er écht een verschil is tussen mannelijke en vrouwelijke seksualiteit. Dan vertelt mijn zoon: 'Meisjes zéggen wel stoer dat ze een onenightstand willen, maar zeg ik na een leuke nacht: tabee, dan zie je het lipje al trillen.' Ik denk dat meisjes zichzelf meer moeten gaan beschermen in dit postseksuelerevolutie tijdperk. Ze zouden tot het besef moeten komen how precious the vagina is. Ze zouden meer in charge moeten zijn en jongens seksueel moeten opvoeden, want die weten vaak niet beter.'

Het is in feite de boodschap die Beatrijs als 'temperamentvol' meisje van haar vader meekreeg. Ze groeide op in een liberaal katholiek gezin in Breda. 'Ik was supergeïnteresseerd in seks,' zegt ze. 'Ik wilde er alles van weten en kwam werkelijk klaar van de wind. De jongens stonden voor me in de rij. Toen ik op mijn 12de ongesteld werd, riep mijn vader, huisarts, me bij zich op zijn spreekuur. Mijn nichtje van 14 was zwanger geraakt en hij dacht: we moeten uitkijken met ons Trijsje! Ik zag verschrikkelijk tegen het gesprek op, zo'n ouderwetse man uit de vorige eeuw die over de penis en de vagina begint. Schaamtevol schoof ik zijn kamer in. Hij zei: je bent een mooie jonge vrouw en vanaf nu zit je op een schatkist. Daarin zitten een prachtige ruwe diamant en witte parels, je eicellen met het genetisch materiaal van mij, je moeder en al je voorouders. Bescherm die schatkist tegen boerenpummels en ridders die er voortijdig een graai in willen doen. Houd je onderbroek aan. Alleen een koning mag binnenkomen.' Schaterlach: 'De onderbroek als selectiecriterium noemde hij het. Ik was stupéfait en kon hem wel zoenen. Vanwege zijn goed gekozen woorden en zijn geweldig emancipatoire boodschap: ik ben de baas en heb iets te beschermen.'

BEDOELDE UW VADER DAT U ALS MAAGD HET HUWELIJK IN MOEST?

'Dat had hij allang opgegeven, denk ik. Hij zag zijn katholieke opvoeding in de jaren zestig in duigen vallen, met acht rebelse kinderen en een vrouw die in opstand kwam. Mijn oudste zus introduceerde de pil in ons gezin. Mijn moeder werd feministe. Ze ging Joke Smit lezen en plakte naast zijn affiche van de KVP in het raam eentje van de PSP, en dat aan de goudkust van Breda, haha! We zwoeren God af alsof Sinterklaas niet meer bestond. Mijn vaders wereld stortte in. Nee, maagd was te hoog gegrepen.'

HIELD U ZICH DAN AAN ZIJN ONDERBROEKADVIES?

Mijn vader zei: 'Je zit op een schatkist, houd je onderbroek aan. Alleen een koning mag binnenkomen'

'Nee, ondanks zijn voorlichting verslond ik de ene na de andere jongen. Als ze in mijn oor fluisterden dat ze van me hielden, dacht ik: wegwezen. Ik had een diepe angst me te binden, waarschijnlijk door mijn vader. Ik hield zielsveel van hem vanwege zijn esprit en levenslust, maar was bang om een man zoals hij te trouwen: gereserveerd en autoritair.

Ik kwam op de automatische piloot klaar, mijn valkuil. Want tot liefde leidde mijn lust niet, en ik had zo'n hang naar de liefde. Langzamerhand begon ik een hekel aan mezelf te krijgen. Ik wilde me het moederschap ook niet door de neus laten boren. Hoe kom ik nu aan een man, dacht ik.'

Van twee Marokkaanse vrouwen die ze tijdens hun bevalling had bijgestaan, kreeg Smulders weer seksuele voorlichting. Ze vertelden haar tijdens een middag in de hamam hoe seks hoorde te zijn. 'Niet pleasen, maar overgave met gevoel. Hun mannen deden er alles aan om hen te behagen en zo samen in een liefdesbubbel te belanden. Ze vertelden me tot in detail hóé. Aan 'vaginavervuiling', zoals ze dat noemden, deden ze niet. Toen ik dat hoorde, realiseerde ik me hoe gesloten ik was. Ik barstte ter plekke in tranen uit.'

Smulders kon even geen buik meer zien en vluchtte naar Bali voor een sabbatical. Vlak voor ze weer naar Nederland terugkeerde, leerde ze eindelijk liefhebben. Dankzij een jonge man. 'Toen ik mijn Balinese prins zag, was ik struck by love. Ik was 34, hij was 18, maar hij had de autoriteit van mijn vader, zonder het onderdrukkende. Vier dagen lang heb ik hem alleen maar vastgehouden en gehuild. Niks geile seks, hij hielp me mijn ziel te ontsluiten. Een louterende ervaring. Voor het eerst durfde ik me te binden.'

Hun relatie duurde anderhalf jaar voort in Nederland. Later werd hij filmregisseur op Bali, waar hij inmiddels met zijn vrouw en kind - door Beatrijs 'gehaald' - woont. Op het landgoed dat Beatrijs en hij destijds samen kochten om met elkaar verbonden te blijven. Ze keert er nog elk jaar naar terug met haar man Roel voor een vakantie.

HOE ONTMOETTE U UITEINDELIJK UW MAN?

Mijn grote glorie is de partnerkeuze die ik uiteindelijk heb gemaakt

'Ik was inmiddels 38 en had een kinderwens, maar geen man. Dus besloot ik bij een oude liefde een zaadje te gaan halen, maar dat vond mijn vader zo ongezellig. Op mijn verzoek heeft hij toen drie maanden naar een goede man voor mij gezocht, zonder resultaat. Toen bedacht hij een nieuw plan: we gingen met de hele familie op pelgrimstocht naar de heilige Anna in Molenschot. In de kerk moest ik op mijn knieën voor de heilige Anna, terwijl iedereen ging bidden voor een man. Dat ging allemaal met humor, maar vier maanden later stond Roel ineens op de stoep om een documentaire te maken over het Geboortecentrum. Het was meteen raak en ik was snel zwanger.'

U VOND UW KONING HOE DAN OOK.

'Ja, mijn man is een kei van een kerel, hij heeft me altijd gesteund. Mijn grote glorie is de partnerkeuze die ik uiteindelijk heb gemaakt. Dat is mijn advies aan vrouwen: wil je écht een geëmancipeerde vrouw zijn, kies een goede man. Eentje die zijn verantwoordelijkheid neemt als vader en jou steunt als vrouw, of hij nu de haren uit het doucheputje plukt omdat jij een topfunctie hebt of jou support als thuismoeder met vier kinderen. Er zijn zo veel vrouwsoorten, van de testosteronvrouw tot de oestrogeenvrouw, en alles daartussen. Ieder moet de juiste man vinden voor zichzelf.'

WAT BENT U ZELF VOOR VROUW?

Fluisterend, alsof het een geheim is: 'Een testovrouw. Ik ga door roeien en ruiten om mijn doel te bereiken en ik ben niet bang. Ik heb een geweldige carrière gehad, ook dankzij Roel. Hij is net als ik een dag minder gaan werken om voor de kinderen te zorgen. Soms zit ik tegen mijn zoons te piepen dat ik door mijn werk mooie momenten met hen heb gemist. Dan zeggen ze: mama, hou op! Ze vinden me een leuke moeder.'

Ik vind vooral dat ik mezelf veel heb ontzegd. Hun eerste stapje liepen ze met Roel of de au pair.'

ONDANKS UW CARRIÈRE RAADT U VROUWEN EEN FULLTIME BAAN AF.

'Baas in eigen kut, dat had ik niet moeten zeggen'

'Nee, dat is een misverstand. Alleen: als je net bevallen bent en je man werkt ook fulltime, dan wel. Kleine kinderen hebben en allebei fulltime werken leidt vaak tot verwaarlozing en

onnodige scheidingen. Ik vind dat het je taak als moeder is in de eerste plaats voor je baby te zorgen. Die wordt uit jouw lichaam geboren en is daardoor meer op jou gefocust, die biologische verantwoordelijkheid moet je nemen. Hoe je dat regelt, is aan jezelf: je zet je man in, of een vervangmoeder, je gaat minder werken of stopt tijdelijk helemaal. Of je neemt geen kind, ook helemaal niet gek. Maar je moet een keus maken, met het belang van je kind voorop. Waarom zou je anders een kind nemen? Dat Nederlandse vrouwen verwende prinsesjes zouden zijn, vind ik zo'n flauwekul. Ze zijn juist zeer geëmancipeerd omdat ze doen wat ze graag willen doen, als moeder én op de werkvloer.'

Het was een tijdje rustig rond Beatrijs Smulders, maar onlangs leidde een tweet van haar tot commotie. In het NRC had een artikel gestaan waarin een journalistenpaar na het verlies van hun baby op zoek ging naar antwoorden in het Nederlandse systeem van geboortezorg. De verloskundige kwam er niet best vanaf. Smulders reageerde furieus op Twitter: 'Individueel leed smakeloos gecombineerd met retoriek van NVOG (de vereniging van gynaecologen, red.) en Ziekenhuislobby voor integrale bekostiging. #genant #baasineigenkut.'

Tekst gaat verder onder de afbeelding.

© Sanne de Wilde

VANWAAR DIE HARDE TWEET?

'Ik was woedend. Baas in eigen kut had ik niet moeten zeggen, dat vonden mijn collega's te grof. Iedereen viel over me heen en dacht: kutvroedvrouwen! Toch ben ik blij dat ik mijn mening gaf, want de gynaecologen in het stuk verkondigen flauwekul. Er is een beoordelingsfout gemaakt door de verloskundigen en dat is erg: de groeiachterstand van de baby is niet opgespoord. In plaats van dat de gynaecologen zeggen: waar mensen werken, worden fouten gemaakt, ook wij maken fouten, zeiden ze: de vroedvrouwen doen het niet goed. Dat is een grove leugen. Barbertje moest gewoon weer hangen.'

Hoge babysterfte in Nederland? Dat is een grote leugen

De verloskundigen in kwestie wilden niet reageren. Uit interne stukken bleek dat de beroepsvereniging voor verloskundigen, de KNOV, had besloten de media voorlopig niet meer te woord te staan over de perinatale sterfte. Waarom?

'Omdat ze het onethisch vonden dat deze casus zo werd opgevoerd. Dat heet gewoon een lobbycasus. De afgelopen tien jaar worden pertinente leugens verkondigd over de babysterfte: die veroorzaakt zou worden door vroedvrouwen die hun werk niet goed doen, door thuisbevallingen en door slechte samenwerking met gynaecologen. Allemaal onwaar. Wij worden geregeld met dit soort casussen door de beroepsvereniging van gynaecologen in de media aangevallen. Het is een effectieve angstmarketing, want steeds meer vrouwen willen in het ziekenhuis bevallen. Er is een moderne heksenjacht tegen de vroedvrouw gaande. Terwijl het vooral om geld draait.'

Het rommelt al jaren in de geboortezorg. Tien jaar geleden was de babysterfte in Nederland hoog vergeleken bij andere Europese landen. Sindsdien daalt dat sterftecijfer, waardoor Nederland nu in de middenmoot lijkt te zijn beland. Een causaal verband tussen de sterfte en het Nederlandse geboortesysteem is nooit gevonden, maar sindsdien woedt er een hevige discussie tussen gynaecologen en verloskundigen over oorzaken en oplossingen. Minister Schippers wil hoe dan ook een nauwere samenwerking tussen hen, en wil de geboortezorg uit één pot bekostigen.

Smulders wordt woest als het over de babysterfte gaat. 'Nederland zit inmiddels weer bijna aan de top. De grote leugen over de hoge babysterfte is een onkiese angstmethode om de politiek richting ziekenhuis te beïnvloeden. Laten we ons toch bij de huidige, uitstekende cijfers houden.'

MAAR ER IS OP DIT MOMENT TOCH GEEN CONSENSUS OVER HET BABYSTERFTECIJFER?

'Nederland doet het, na de 28ste zwangerschapsweek, op Zweden na het beste van de wereld. Dat het sterftecijfer nog steeds hoog lijkt, komt doordat ook baby's die overlijden tussen 24 en 28 weken worden meegerekend. In veel andere landen tellen overleden baby's vanaf 28 weken pas mee voor de statistieken.'

WAT IS UW VREES?

Gezonde vrouwen worden van meet af aan als patiënt gezien

'Schipppers overweegt de hele pot geld voor verloskundige zorg bij het ziekenhuis neer te zetten. De hele eerstelijnsverloskunde wordt hiermee in een klap weggevaagd. Wij worden dan dependances van het ziekenhuis, dat vervolgens financieel de dienst gaat uitmaken. Wie betaalt, bepaalt. De ziekenhuizen moeten hun eigen broek ophouden en winst gaan uitkeren aan aandeelhouders. Dat zet de deur open naar ongebreidelde onnodige medicalisering. Gezonde vrouwen worden van meet af aan als patiënt gezien. Wij doen nu de risicoselectie om onnodig medisch ingrijpen te voorkomen; wij hebben een poortwachtersfunctie. Dat is zinnige en goedkope zorg, juist weg van het ziekenhuis.

'De zelfstandige verloskundigenpraktijken in de wijken zullen verdwijnen en op den duur komt er een eind aan de thuisbevalling. Want het is veel lucratiever om één verloskundige op vier verloskamers te zetten met bij elke barende vrouw een epiduraal in haar rug. Dat declareert lekker. De minister staat onder grote druk, vrees ik, van de krachtige ziekenhuislobby. De zwangere wordt een verdienmodel.'

IS ER VOLGENS U NOG EEN ALTERNATIEF? DE MINISTER GAAT VOORTVAREND TE WERK.

'Ja, wij zijn voor een eigen anderhalvelijnszorg en financiering. Dat wil zeggen dat de eerstelijnsverloskundige de bevalling na verwijzing in het ziekenhuis zelf afmaakt. Dat is wat vrouwen ook graag willen. Hiermee wordt te dure ziekenhuiszorg voorkomen, net als schade voor vrouwen als gevolg van onnodige medisch ingrijpen. Zo blijft de vrouwvriendelijke, laagdrempelige zorg thuis en in geboortecentra behouden. Deze zorg past alleen niet in het nieuwe declaratiesysteem dat Schippers heeft ontworpen. Die nieuwe beleidsregel moet dus pertinent van tafel.'

EN NU VOERT U ACTIE.

'Ja, de strijdlust vlamt op. Ik bezoek Kamerleden en er loopt een sociale-mediacampagne, 'Handen af van onze eerstelijnszorg'. Op 21 juni bieden mijn collega's en ik namens de actiegroep Keer het Tij een protestpetitie aan de minister aan. Als we 40 duizend handtekeningen verzamelen, komt er in de Tweede Kamer een groot debat over geboortezorg. Ik heb de blaren op mijn tong gekletst om de vrouwenbeweging te mobiliseren en duidelijk te maken wat er op het spel staat.'

Ze staat op om het vrolijk vormgegeven handboek Veilig bevallen te pakken. 'Decennia ben ik het boegbeeld geweest van de verloskunde in Nederland,' zegt ze met een blik op het boek. 'Dat ik het als geëmancipeerde vrouw in 2016 nog moet meemaken dat we ons laten onderdrukken door die arrogante lobbyisten en paternalistische artsen! Ik vond het een mooi moment om me terug te trekken als boegbeeld en het stokje over te geven aan een jongere

generatie. Ik wilde lekker gaan reizen en was bezig met mijn nieuwe boek. Maar die rust is me niet gegund.' Lacht: 'Ik voel dat ik me nog één keer heel boos moet maken.'

De NVOG wilde niet reageren op dit interview.

Dit is een artikel van Volkskrant Plus. Volkskrant Plus artikelen zijn exclusief voor abonnees.

Volg en lees meer over:

- ★ FAMILY | ★ VROUWEN | ★ ZWANGERSCHAP | ★ GEZONDHEIDSZORG |
- ★ GEZONDHEID | ★ VOLKSKRANT MAGAZINE

AANBEVOLEN ARTIKELEN

Oh Sylvana. Dan weet u het wel

18 november 2016

Eiland zonder hipsterhamburgertenten of sojageitenmelkkoffiebars

plus

16 november 2016

Sara en Luuk verslaan Emma en Liam als populairste babynamen

14 november 2016

MEEST GELEZEN MAGAZINE

1. 'Ik verdien het te worden afgewezen'
2. 'Ik heb eindelijk weer het gevoel dat ik alles aankan'
3. Bad op pootjes: duur en gedoe met de afvoer
4. Cabaretier Pieter Derks scoort zijn derde van de dag

Henk reist mee met Fidan Ekiz

Advertentie

 LIGATUS

Een slim huis met Toon®

Neem Toon + gratis Philips Hue lampen. Dit aanbod is tijdelijk verkrijgbaar! Bestel nu!

Beleg in cacao: 8% rente!

Obligatie: Looptijd 5 jaar. Inleg vanaf € 10.000. U belegt buiten AFM-toezicht.

Zonnepanelen Offertes

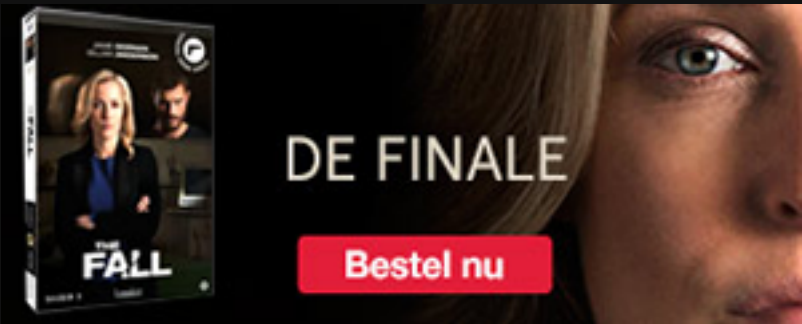
Vergelijk Gratis Zonnepanelen Offertes! Bespaar nú tot 40% Kosten!

NU BIJ DE VOLKSKRANT

12 EFTELING GOUDEN BOEKJES

Bestel nu

DE FINALE

Bestel nu

[➔ NAAR DE WINKEL](#)

twitter

facebook

instagram

Volg de Volkskrant

Schrijf u in voor de dagelijkse nieuwsbrief

Aanvragen

Archief

Digitale krant

Journalisten Columnisten

Mobiele apps

De Volkskrant

Service en contact

Bezoek ook:

[Het Parool - AD - Trouw](#)